

Cảnh Tượng Ngày Cuối Cùng

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: *Ma-thi-ơ 12:38–42; Giô-na 3:5–10; Khải huyền 18:4; Đa-ni-ên 5:1–31; Khải huyền 16:12–19; 2 Sử ký 36:22, 23.*

CÂU GỐC: “Người trả lời rằng: Ta là người Hê-bơ-rơ, và ta kính sợ Đức Giê-hô-va, là Đức Chúa Trời trên trời, Ngài đã làm nên biển và đất khô” (*Giô-na 1:9*).

Tuần này sẽ là lần cuối cùng chúng ta nghiên cứu các câu chuyện giúp chúng ta hiểu rõ hơn về các sự kiện tận thế. Trong bài này, bạn sẽ hiểu tường tận về sứ mệnh của tiên tri Giô-na đến thành Ni-ni-ve; sự sụp đổ của đế quốc Ba-by-lôn; và sự trở dậy của hoàng đế Si-ru, là vị vua Ba Tư đã giải phóng dân Chúa và đưa họ trở về miền đất hứa.

Cũng giống như các câu chuyện khác mà chúng ta đã nghiên cứu, các câu chuyện lịch sử này mang ý nghĩa sâu sắc cho mọi thế hệ, và cũng liên quan đặc biệt đối với các thế hệ cuối cùng trước ngày Đấng Cơ Đốc tái lâm. Điều đó có nghĩa là, chúng ta có thể thu thập từ các câu chuyện lịch sử này các yếu tố khác nhau giúp chúng ta hiểu rõ hơn về “lẽ thật hiện tại”.

Đồng thời, chúng ta phải nhớ một điều quan trọng trong tất cả các câu chuyện báo trước các biến cố tận thế này: Chúng ta cần cẩn thận nhìn toàn cảnh các chủ đề lớn và các hình bóng để đừng cố gắng phân tích từng chi tiết đến mức tạo ra những suy đoán tiên tri phi lý. Giống như trong các câu chuyện ngụ ngôn của Đức Chúa Giê-su, chúng ta nên tập trung vào các điểm chính và nguyên tắc cơ bản, chứ không nên nghiên cứu mọi tiểu tiết với hy vọng tìm ra một số lẽ thật ẩn tàng nào đó. Thay vì vậy, chúng ta nên tập trung vào các đề cương, các nguyên tắc; và từ đó có thể khám phá các yếu tố liên quan đến ngày cuối cùng.

**Nghiên cứu bài học tuần này để chuẩn bị cho Sa-bát ngày 28 tháng 6.*

Nhà Tiên Tri Do Dự

Câu chuyện về tiên tri Giô-na (*xem Giô-na 1-4*), mặc dù ngắn gọn, đã tạo tác động đáng kể. Nhiều tín hữu nhìn thấy hình ảnh của bản thân mình tương tự như vị tiên tri đầy do dự này. Câu chuyện cũng ẩn chứa các ngụ ý nổi bật về các sự kiện trong tương lai.

Đọc Ma-thi-ơ 12:38-42. Những phần nào trong câu chuyện về tiên tri Giô-na mà Đức Chúa Giê-su đã đề cập tới khi Ngài nói với các thầy thông giáo và người Pha-ri-si? Các bài học nào về sự phán xét được tìm thấy trong lời tuyên bố của Ngài?

Đức Chúa Giê-su tuyên bố rằng Ngài vĩ đại hơn tiên tri Giô-na. Ngài biết nhập thể cũng đồng nghĩa với đau đớn trên thập tự giá, nhưng Ngài vẫn đến để “Bởi Con người đã đến tìm và cứu kẻ bị mất” (*Lu-ca 19:10*). Giô-na ở trong bụng cá lớn ba ngày vì lỗi lầm của chính mình; còn Đức Chúa Giê-su đã ở trong mồ mả ba ngày vì tội lỗi của chúng ta. Đó chính là giá phải trả để cứu rỗi những người lạc lối.

Ngày nay, chúng ta biết đến tiên tri Giô-na như là một vị tiên tri đầy do dự, không chịu đến thành Ni-ni-ve. Từ góc nhìn của con người, điều này thật dễ hiểu: Người A-sy-ri cai trị bằng một chế độ cực kỳ tàn bạo. Những bức tranh trên tường của họ thường mô tả những cảnh tượng tàn nhẫn, như những phương cách xử án cực kỳ dã man đối với các dân tộc bị nô lệ. Ai lại muốn đi đến rao giảng sự ăn năn ngay tại kinh đô của các kẻ tàn ác như vậy?

Có một điểm quan trọng trong câu chuyện tiên tri Giô-na, mà có thể nhắc nhở về phong trào còn sót lại trong các ngày cuối cùng: khi tiên tri Giô-na được hỏi ông là ai, ông đáp, “Ta là người Hê-bơ-rơ, và ta kính sợ Đức Giê-hô-va, là Đức Chúa Trời trên trời, Ngài đã làm nên biển và đất khô”—một tuyên bố rất giống với sứ điệp của thiên sứ thứ nhất (*Giô-na 1:9; Khải huyền 14:7*). Việc ông nhấn mạnh Đức Chúa Trời là Đấng “đã làm nên biển và đất khô” chính là để cho thấy Ngài là Đấng Tạo Hóa.

Sự kiện sáng thế này là nền tảng cho lý do tại sao chúng ta nên thờ phượng Ngài, và việc thờ phượng Ngài là trung tâm của các biến cố trong những ngày cuối cùng.

Đồng thời, chúng ta được Chúa giao cho nhiệm vụ rao giảng một sứ điệp mà có thể không được lòng nhiều người đang ở trong đế quốc Ba-by-lôn tâm linh. “Hỡi dân ta, hãy ra khỏi Ba-by-lôn, kéo các người dự phần tội lỗi với nó, cũng chịu những tai họa nó nữa chẳng” (*Khải huyền 18:4*) là sứ điệp kêu gọi thế giới phải ăn năn—một sứ điệp thường khiến nhiều người có phản ứng tiêu cực, ngay cả khi được bày tỏ một cách tế nhị nhất. Có ai trong chúng ta khi làm chứng về sứ điệp cứu rỗi mà chưa từng đối mặt với phản ứng tiêu cực hoặc thậm chí thù địch? Đó là một phần không thể tránh khỏi trong “nhiệm vụ” thiêng liêng này.

Bạn nhận thấy bao nhiêu phần của ông Giô-na trong chính mình? Làm thế nào để bạn chiến thắng thái độ sai lầm ấy?

Kêu Gọi Ăn Năn

Tiên tri Giô-na đã có một sứ điệp rất rõ ràng cho người dân thành Ni-ni-ve. “Giô-na khởi đầu vào trong thành đi một ngày, thì rao giảng và nói rằng: Còn bốn mươi ngày nữa, Ni-ni-ve sẽ bị đổ xuống!” (*Giô-na 3:4*). Thật sự rất rõ ràng: Nơi này sẽ bị hủy diệt. Rốt cuộc, đó chẳng phải là lời tuyên bố trực tiếp từ một nhà tiên tri của Chúa sao?

Tuy nhiên, chuyện gì đã xảy ra với thành Ni-ni-ve?

Đọc Giô-na 3:5–10. Vậy tại sao lời tiên tri này không được ứng nghiệm?

Vâng, toàn bộ dân trong thành ăn năn, và sự diệt vong như đã được báo trước không xảy ra, ít nhất là trong một thời gian. “Họ đã thoát khỏi sự diệt vong, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên đã được ngợi khen trên khắp thế giới ngoại giáo, và luật pháp của Ngài được vâng phục. Cho đến nhiều năm sau, thành Ni-ni-ve mới bị các quốc gia xung quanh tấn công vì họ xa cách Chúa và sinh lòng kiêu ngạo”—Ellen G. White, *Prophets and Kings*, tr. 271.

Chúng ta có thể mong đợi điều gì đó tương tự trong ngày mạt thế nhờ sứ điệp cuối cùng được rao truyền cho thế giới sa ngã không? Câu trả lời là có và không. Nghĩa là, trên toàn thế giới sẽ có nhiều người đáp lại lời kêu gọi, “Hỡi dân ta, hãy ra khỏi Ba-by-lôn, kéo các người dự phần tội lỗi với nó, cũng chịu những tai họa nó nữa chẳng” (*Khải huyền 18:4*). Trên toàn thế giới, có những người sẽ đứng vững và bất chấp sự bắt bớ của con thú, họ sẽ trung tín “giữ các điều răn của Đức Chúa Trời và giữ lòng tin Đức Chúa Jê-sus” (*Khải huyền 14:12*). Các người này, giống như các người dân ở thành Ni-ni-ve, sẽ thoát khỏi sự phán xét dành cho các kẻ lầm đường.

Cùng lúc đó, trong khi một số lời tiên tri, chẳng hạn như sự tuyên bố của Đức Chúa Trời rằng, thành Ni-ni-ve sẽ bị hủy diệt, có điều kiện kèm theo — nó sẽ bị hủy diệt nếu người dân không ăn năn và từ bỏ điều ác (*xem Giê-rê-mi 18:7–10*). Nhưng một số lời tiên tri khác không có kèm theo các điều kiện này. Chúng sẽ được ứng nghiệm bất chấp phản ứng của con người. Chẳng hạn như các lời tiên tri về sự giáng trần lần đầu tiên và lần thứ hai của Đấng Mê-si, dấu của con thú, hoạn nạn xảy ra, và sự bắt bớ trong những ngày cuối cùng không bị ràng buộc bởi điều kiện nào và sẽ xảy ra dù con người có làm gì đi chăng nữa. Các hành động và những sự chọn lựa của mỗi người sẽ định đoạt người đó sẽ đứng về phía nào trong ngày phán xét cuối cùng, như đã được tiên tri.

Các quyết định nào của bạn trong hiện tại, có thể giúp định đoạt các quyết định của bạn khi sự thờ phượng Đức Chúa Trời hoặc thờ lạy Con thú và tượng nó, sẽ trở thành cấp bách trong ngày cuối cùng?

Bữa Tiệc của Vua Bê-nát-sa

Sau khi thành Ni-ni-ve bị tấn công (vào năm 612 TCN) bởi một liên quân gồm người Ma-dai và người Ba-by-lôn (dưới sự lãnh đạo của thân phụ của vua Nê-bu-cát-nết-sa), thành Ba-by-lôn đã trải qua một thời kỳ phục hưng chưa từng thấy kể từ thời Ham-mu-ra-bi là nhà lập pháp vĩ đại của họ. Dưới sự cai trị của hoàng đế Nê-bu-cát-nết-sa, người dân giờ đây không còn phải lo lắng về các cuộc tấn công của người A-sy-ri, thành Ba-by-lôn phát triển mạnh mẽ, giàu có, và có sức ảnh hưởng, đến mức các quốc gia láng giềng không còn lựa chọn nào khác ngoài việc miễn cưỡng thừa nhận sự thống trị của nó. Đế quốc Ba-by-lôn trở thành nữ hoàng của thế giới, và các quốc gia muốn thịnh vượng đều tuyên thệ trung thành với đế quốc này.

Trong khi đó, theo những gì chúng ta biết, vua Nê-bu-cát-nết-sa đã qua đời như là một người tin vào Chúa, ông tuyên bố rằng Đức Chúa Trời của tiên tri Đa-ni-ên thực sự là đấng cai trị chính đáng cho mọi nước (*Đa-ni-ên 4:34-37*). Câu chuyện tiếp theo mà tiên tri Đa-ni-ên thuật lại là về người kế ngôi, phó vương Bê-nát-sa.

Đọc Đa-ni-ên 5:1-31. Chúng ta có thể rút ra những sứ điệp thiêng liêng quan trọng nào từ câu chuyện này? Cuối cùng điều gì đã khiến vua Bê-nát-sa vấp ngã?

Có lẽ phần buồn nhất và bi thảm nhất là câu chuyện này được tìm thấy trong Đa-ni-ên 5:22. Sau khi tiên tri Đa-ni-ên kể cho vua Bê-nát-sa nghe về sự sụp đổ và sau đó là sự phục hồi của vua Nê-bu-cát-nết-sa, rằng “Hỡi vua Bê-nát-sa, con của người, vua cũng vậy, dầu vua đã biết hết các việc ấy, mà lòng vua cũng không chịu nhún nhường chút nào”. Nghĩa là, dù vua Bê-nát-sa có cơ hội để biết lẽ thật; dù có thể đã chứng kiến tận mắt những gì xảy ra với vua Nê-bu-cát-nết-sa, ông ta vẫn chọn phớt lờ những dấu hiệu đó và, thay vào đó, đi theo con đường tương tự, là con đường đã gây ra nhiều rắc rối cho người tiền nhiệm của mình.

Giống như vua Nê-bu-cát-nết-sa đã dựng lên tượng vàng, vua Bê-nát-sa công khai thách thức những lời tiên tri của Đức Chúa Trời phán dạy qua tiên tri Đa-ni-ên. Vua Bê-nát-sa dùng các vật dụng thánh của đền thờ một cách phạm thượng, vì ông muốn nhấn mạnh rằng đế quốc Ba-by-lôn đã chiến thắng người Do Thái và hiện đang nắm quyền sở hữu các vật dụng cho nghi lễ tôn giáo của Đức Chúa Trời. Nói cách khác, họ muốn tỏ ra họ vẫn có quyền uy vượt trên vị thần đã tiên tri về sự sụp đổ của họ.

Thật vậy, đó là một hành động phạm thượng đầy thách đố đối với Đức Chúa Trời, mặc dù vua Bê-nát-sa đã có nhiều “chứng cứ” mà lẽ ra phải biết rõ hơn. Và ông có đủ kiến thức để hiểu biết lẽ thật; nhưng vấn đề nằm ở tấm lòng của ông. Trong ngày tận thế, khi khủng hoảng cuối cùng ập đến thế giới, mọi người sẽ có cơ hội để biết lẽ thật. Yếu tố quan trọng định đoạt lựa chọn của họ, cũng giống như vua Bê-nát-sa, sẽ là tấm lòng của họ.

Sự Khô Cạn của Sông Ô-phơ-rát

Một trong những ưu điểm của Ba-by-lôn là sông Ô-phơ-rát có dòng chảy ngay dưới các bức tường thành, cung cấp cho dân trong thành một nguồn nước dồi dào không bị giới hạn. Tuy nhiên, chính ưu điểm này lại trở thành khuyết điểm chí mạng của thành Ba-by-lôn. Nitocris là một nữ hoàng Ba-by-lôn cổ xưa, trước đó rất lâu đã xây dựng các công trình dọc theo sông để biến nó thành một lối vào thành phố, đồng thời đã chuyển hướng sông vào một đầm lầy để các công nhân có thể thuận tiện làm việc trong lòng sông khô cạn. Vua Si-ru nhận ra rằng ông có thể áp dụng chiến lược tương tự, làm cạn sông Ô-phơ-rát đủ để có thể dẫn quân đội của mình tiến công dưới tường thành mà không gặp sức kháng cự. Khi vào trong thành rồi, ông khám phá rằng các bức tường phòng thủ dọc theo sông trong thành không có người bảo vệ, và thành Ba-by-lôn đã bị thất thủ chỉ trong một đêm. Nhà sử học Hy Lạp cổ đại Herodotus kể lại rằng “những người sống ở trung tâm Ba-by-lôn không hề hay biết rằng các vùng ngoại ô đã bị đánh chiếm, vì đó là thời gian có lễ hội, và tất cả mọi người đều đang vui chơi và tận hưởng các thú vui.”— Herodotus, *The Histories*, Tom Holland dịch. (New York: Penguin, 2015), tr. 94. Liệu có thể đây chính là bữa tiệc giống như trong Đa-ni-ên 5 không?

Đọc Đa-ni-ên 5:18–31 và Khải huyền 16:12–19. Bạn tìm thấy những điểm tương đồng nào giữa những họa nạn trong Khải huyền và câu chuyện về sự sụp đổ của thành Ba-by-lôn?

Khi giải thích cách nhận biết dấu hiệu ngày tận thế, Đức Chúa Giê-su đã cảnh báo các môn đồ rằng: “Vậy hãy tỉnh thức, vì các ngươi không biết ngày nào Chúa mình sẽ đến. Hãy biết rõ, nếu người chủ nhà đã hay canh nào kẻ trộm sẽ đến, thì tỉnh thức, không để cho đào ngạch nhà mình” (*Ma-thi-ơ 24:42, 43*). Giống như sự sụp đổ bất ngờ của đế quốc Ba-by-lôn cổ xưa, sự tái lâm bất ngờ của Đấng Christ sẽ khiến đế quốc Ba-by-lôn hiện đại bị bất ngờ. Tuy nhiên, điều này không nhất thiết phải xảy ra như vậy; vì chúng ta đã được ban cho nhiều bằng chứng rõ ràng về sự tái lâm sắp tới của Đức Chúa Giê-su qua vô số lời tiên tri giải thích một cách rất chi tiết.

Thế giới sẽ không bị bất ngờ vì không biết những gì mà Đức Chúa Trời đã tiên tri; họ sẽ bị bất ngờ vì đã chọn không tin vào những lời tiên tri ấy.

Đọc Khải huyền 16:15. Ngay cả giữa các lời cảnh báo về thời kỳ cuối cùng này, sứ điệp phúc âm nào được tìm thấy ở đó? “Khỏi đi lửa lò” có nghĩa là gì?

Vua Si-ru Được Xức Dầu

Khi vua Si-ru chiếm thành Ba-by-lôn, những năm tháng bị lưu đày của dân Chúa đã chấm dứt, và người Ba Tư cho phép họ trở về đất hứa và tái xây dựng đền thờ. Dưới triều đại của hoàng đế Si-ru, đế chế Ba Tư trở thành đế quốc lớn nhất trong lịch sử, nhà sử học Tom Holland miêu tả rằng nó “có phạm vi lãnh thổ lớn nhất mà thế giới từng chứng kiến.”—Tom Holland, *Dominion* Basic Books, Kindle Edition, tr. 25.

Theo phong tục của người Ba Tư, hoàng đế Si-ru thậm chí còn được gọi là “vị Vua vĩ đại” hay “Vua của các vị vua”.

Vua Si-ru là biểu tượng báo trước những gì sẽ xảy ra khi Đấng Christ trở lại để đón Hội thánh của Ngài: Ngài là Vua đến từ phương Đông (*so sánh với Ma-thi-ơ 24:27*), tiến hành chiến tranh để hủy diệt đế quốc Ba-by-lôn và giải thoát dân Ngài ra khỏi nơi đó để trở về miền đất hứa. (*Xem Khải huyền 19:11-16*.) Đây là lý do tại sao Đức Chúa Trời gọi vua Si-ru là “người được xức dầu của Ngài” (*Ê-sai 45:1*); vị hoàng đế Ba-tư nổi tiếng này không chỉ giải phóng dân sự của Chúa, mà cuộc chiến chống lại đế quốc Ba-by-lôn của ông cũng là một biểu tượng về sự đến lần thứ hai của Đấng Christ.

Đọc 2 Sử ký 36:22, 23. Câu chuyện về vua Si-ru tương đồng với câu chuyện về vua Nê-bu-cát-nết-sa như thế nào? Và khác nhau ở điểm nào? Ý nghĩa của chiếu chỉ ấy là gì? Rốt cuộc, nó đã ảnh hưởng thế nào đến sự giáng thế lần thứ nhất của Đức Chúa Giê-su trong nhiều thế kỷ sau?

Thứ tự nguyên thủy của các sách Cựu Ước đã được thay đổi trong thời đại chúng ta và kết thúc với sách Ma-la-chi, nhưng thực sự ban đầu, Cựu Ước kết thúc với chiếu chỉ của vua Si-ru. Phần tiếp theo trong Kinh Thánh là sách Ma-thi-ơ, bắt đầu với sự ra đời của Đấng Christ, là Đấng mà vua Si-ru là hình bóng. Hoàng đế Si-ru đã chỉ đạo việc trùng tu đền thờ trên đất; còn Đức Chúa Giê-su thì sẽ khởi đầu chức vụ của Ngài trong đền thánh trên trời, luôn cho đến khi Ngài trở lại để giải cứu nhân loại.

Dĩ nhiên, vua Si-ru không phải là một biểu tượng hoàn hảo của Đấng Christ; không có hình bóng nào hoàn toàn khớp với nguyên mẫu, và chúng ta phải cẩn thận không suy diễn quá nhiều chi tiết. Nhìn chung thì ông vẫn là một biểu tượng để nhắc nhở cho chúng ta về “Đấng Cứu Thế”.

Thật kỳ diệu biết bao khi Đức Chúa Trời lại sử dụng một vị vua ngoại giáo theo một cách đặc biệt để thực hiện ý muốn của Ngài. Ấy là, dù mọi thứ diễn ra như thế nào, hay trông như những gì chúng ta thấy trước mắt, làm thế nào chúng ta có thể hiểu được sự thật rằng, về lâu dài, Chúa sẽ làm cho ứng nghiệm những lời tiên tri về thời kỳ cuối cùng?

NGHIÊN CỨU BỒ TÚC: Nghiên cứu chương “The Unseen Watcher,” tr. 535–538, trong sách *Prophets and Kings*. Ellen G. White.

“Mỗi quốc gia đã tồn tại trong lịch sử đều đã được cho phép chiếm giữ một địa vị trên đất tùy theo có chu toàn các mục đích của Đấng Canh Giữ Thánh hay không. Lời tiên tri đã mô tả sự trỗi dậy và phát triển của các đế chế vĩ đại—Ba-by-lôn, Mê-đô-Ba-tư, Hy Lạp và La Mã. Cũng như các quốc gia vừa kể và các nước kém quyền lực hơn, lịch sử đã lặp lại. Mỗi quốc gia đều trải qua một thời kỳ thử thách, và rồi mỗi nước đều thất bại, vinh quang của nó dần phai nhạt và quyền lực của nó tiêu tan. Mặc dù các quốc gia đã từ chối các nguyên tắc của Đức Chúa Trời và sự từ chối đó đã dẫn đến sự sụp đổ, nhưng có một sứ mạng thiêng liêng, tiên quyết rõ ràng vẫn đang hành động xuyên suốt mọi thời đại”—Ellen G. White, *Prophets and Kings*, tr. 535.

Trong Giê-rê-mi đoạn 18, tiên tri Giê-rê-mi nhìn xem một thợ gốm đang làm công việc của mình: Nhào nặn và uốn nắn các đồ vật. Hình ảnh của một thợ gốm nặn đất sét là cách mà Đức Chúa Trời dùng để giải thích một nguyên tắc của các lời tiên tri, ấy là sự tùy thuộc vào điều kiện. Để cho chúng ta không hiểu lầm, Chúa phán qua tiên tri Giê-rê-mi rằng: “Trong lúc nào ta sẽ nói về một dân một nước kia đặng nhỏ đi, hủy đi, diệt đi; nếu nước mà ta nói đó xây bỏ điều ác mình, thì ta sẽ đổi ý ta đã toan giáng tai họa cho nó. Cũng có lúc nào ta sẽ nói về một dân một nước kia đặng dựng nó, trồng nó; nếu nước ấy làm điều ác trước mắt ta và không nghe tiếng ta, thì ta sẽ đổi ý ta đã định xuống phước cho nó” (*Giê-rê-mi 18:7–10*).

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Suy ngẫm về lời phán của Đức Chúa Giê-su rằng, thành Ni-ni-ve sẽ bị phán xét nhẹ nhàng hơn so với dân sự Chúa nếu họ không làm theo lẽ thật. (*Xem Ma-thi-ơ 12:39–42*.) Hội Thánh của Chúa có thể rút ra bài học gì từ lời cảnh cáo này?
2. Để ý nhận định của bà Ellen G. White rằng với mỗi đế chế tiếp nối, “lịch sử đã tái diễn”—Ellen G. White, *Prophets and Kings*, tr. 535. Bạn thấy những điểm chung nào giữa các đế chế được nhắc đến trong lời tiên tri? Chúng đi theo cùng một con đường đã được tiên tri như thế nào? Thế giới hiện tại của chúng ta có đang theo vết con đường đó không?
3. Hãy suy ngẫm về ý tưởng cho rằng thường thì không phải lý trí khiến người ta không có đức tin, nhưng chính là tấm lòng. Nhận thức này có thể ảnh hưởng thế nào đến cách bạn chia sẻ đức tin với người khác?